

دریافت الکترونیکی عوارض بزرگراه ها در ایتالیا

در ایتالیا تقریباً برای استفاده از همه بزرگراه ها به طول بیش از ۶۴۰۰ کیلومتر عوارض دریافت می‌گردد. عملیات وصول عوارض در اکثر این بزرگراه‌ها توسط گروه Aurostrade انجام می‌پذیرد. این شرکت ترکیبی از ۹ شرکت بزرگراهی است که در سال ۱۹۹۹ توسط دولت ایتالیا خصوصی سازی شد. شبکه راه های تحت پوشش این گروه توسط بزرگترین این شرکتها Autostrade per l'Italia (بهره بردار ۳۰۰۵ کیلومتر از راه‌ها) که با دیگر شرکتها قرارداد امتیاز بهره‌برداری دارد مدیریت می‌گردد. شرکت هولدینگ Atlantia که یک شرکت ایتالیایی سهامی عام می‌باشد مالک این شرکت می‌باشد.

راهداری (بخش جاده ای) ایتالیا بطور کامل توسط درآمد عوارض بزرگراه ها و تونل ها

تامین مالی می‌شود و حق دریافت عوارض توسط قانون (Codice della Strada) وضع شده در سال ۱۹۲۹ داده شده است. در این قانون مسئولیت شبکه اصلی جاده‌های کشور چه بصورت مستقیم یا غیر مستقیم (اعطای امتیازها) بر عهده ANAS یا شرکت ملی راه های ایتالیا می‌باشد. ANAS یک شرکت دولتی است که تحت نظر وزارت حمل و نقل و امور زیربنایی کشور ایتالیا فعالیت می‌کند و نقش نظارتی بر عملکرد وصول عوارض را دارا می‌باشد.

مبلغ عوارض در این کشور به طول مسیر طی شده بستگی دارد که در برخی نقاط توسط بلیط صادر شده در هنگام ورود و خروج از بزرگراه محاسبه می‌شود و در برخی نقاط نیز یک مبلغ ثابت دارد. پرداخت به روش نقدی، در برخی نقاط کارت اعتباری و در همه بزرگراه‌ها از طریق Telepass و کارت VIA امکان پذیر است. به منظور جلوگیری از ایجاد صف پشت گیت‌های نقدی، استفاده از Telepass و VIACard توصیه می‌گردد. □

ETC یا همان سیستم وصول الکترونیکی عوارض در کشور ایتالیا در سال ۱۹۹۰ و با عنوان Telepass توسط شرکت Aurostrade و بر اساس استاندارد موجود در آژانس ملی استاندارد ایتالیا (UNI) و با فناوری DSRC 5.8 GHz راه اندازی شد. این سیستم از آن تاریخ تا کنون چه از نظر فنی و چه از نظری تجاری در حال تکامل بوده است.

بستر ارتباطاتی و تبادلات بین اپراتوری^۱ میان ۲۴ بهره‌بردار مختلف شبکه راه‌ها در این کشور به وسیله تفاهمنامه‌ای که ملاحظات فنی، قانونی، مالی، تامین سرمایه و اپراتوری را تعیین نموده فراهم شده است. در حال حاضر حدود ۳/۵ میلیون خودرو به دستگاه Telepass (OBU) مجهز می‌باشند و بیش از ۸۰۰ میلیون تراکنش در سال از طریق این سیستم پردازش می‌گردد. بیش از ۶۰٪ درصد ترافیک آزادراه‌ها بصورت پرداخت اتوماتیک است.^{□□}

پرداخت خودکار عوارض از طریق Telepass قبلاً فقط توسط کسانی ممکن بود که حساب بانکی در ایتالیا داشتند. اما در حال حاضر به کمک خدمات راه‌اندازی شده توسط مرکز tolltickets و همکاران آن در اروپا امکان استفاده همه اروپاییها خارج از ایتالیا نیز بدون نیاز به داشتن حساب بانکی در ایتالیا فراهم می‌باشد. تنها کاری که بایستی صورت پذیرد ثبت نام در Telepass و دریافت دستگاه Telepass و VIACard از مرکز tolltickets بصورت رایگان و البته با شارژ ماهیانه (آبونه) است. تقریباً همه بانکهای ایتالیا یعنی حدود ۳۰،۰۰۰ شعبه بانک‌های مختلف امکان ارائه دستگاه telepass را دارند.^{□□□}

اعمال جرائم نیز توسط سیستم اتوماتیک انجام گرفته و از بانک اطلاعاتی ملی پلاک خودروهای ایتالیا استفاده می‌گردد. چندین بانک کمک‌های مختلفی را در زمینه تامین سرمایه و موارد قانونی در راستای تبادلات بین اپراتوری ارائه می‌دهند.

برای نخستین بار در سال ۲۰۱۵ در بزرگراه Autostrada Pedemontana Lombarda ایتالیا بطول ۸۷ کیلومتر سامانه جدید ETC Free Flow بدون ایستگاه عوارضی راه‌اندازی شده است و خودروهای عبوری برای پرداخت عوارض امکان توقف ندارند. در این سیستم به یکی از روشهای زیر عوارض دریافت می‌شود:

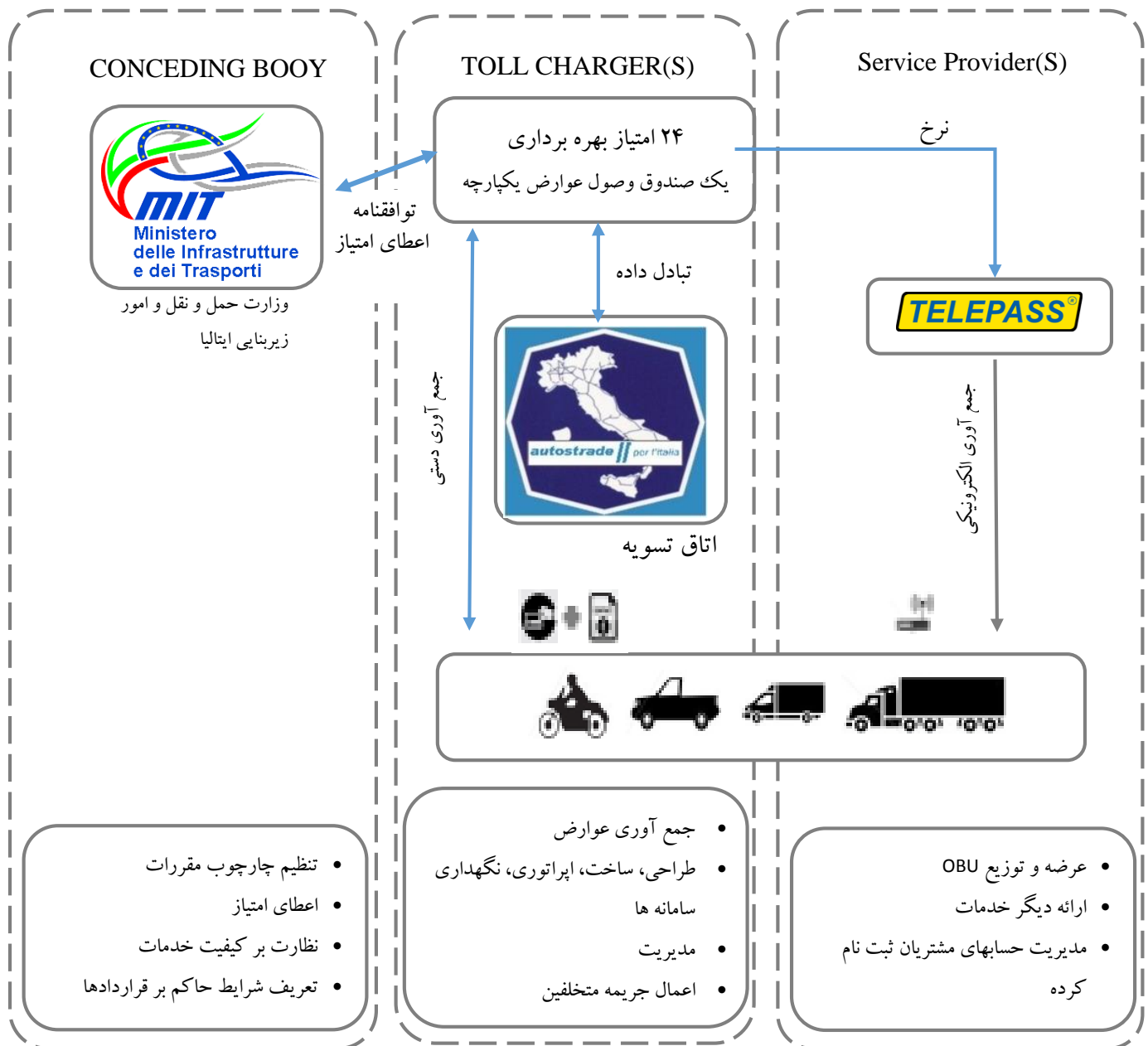
- از طریق توافق کاربر با آزادراه طی قراردادی جهت برداشت از کارت اعتباری، حساب جاری یا سایر ملزومات پرداختی که این توافق از طریق وب‌سایت و برخی مکانهای تعیین شده قابل انجام است.
- از طریق دستگاه نصب شده Telepass یا سایر دستگاههای دارای استاندارد اروپا در خودرو
- از طریق ثبت نام در سایت از طریق APP تلفن همراه و معرفی کارت اعتباری یا سایر ملزومات پرداختی

^۱ Interconnection & interoperable

- از طریق تماس تلفنی با مرکز تماس بزرگراه و پرداخت از طریق کارت اعتباری، کارت شارژ یا سایر ملزومات پرداختی بصورت تلفنی

- از طریق مراجعه حضوری در مکان های تعیین شده در مسیرهای منتهی به بزرگراه

در شکل زیر نمودار اخذ عوارض در کشور ایتالیا ترسیم شده است.

همانطور که از شکل و مطالب فوق مشخص است در کشور ایتالیا از طریق قراردادهای حق امتیاز^۲ یک گروه شرکت با مسئولیت دولت بهره برداری عوارض از شبکه آزادراه ها را برعهده دارد و با رعایت استانداردهای داخلی و اتحادیه اروپا زمینه تبادلات بین اپراتوری فراهم شده است. نقش وزارت حمل و نقل و امور زیربنایی کشور ایتالیا در خصوص ETC، تنظیم مقررات و چارچوب نظام مالی آن، تعریف شرایط حاکم بر قراردادها و اعطای امتیاز (صدور مجوز فعالیت) و نظارت بر کیفیت خدمات و در عین حال مطابق قانون مسئولیت همه راه ها را برعهده دارد.

اتحادیه اروپا نیز در سال ۲۰۰۴ به منظور ایجاد بستر تبادلات بین اپراتوری^۳ (شرکتهای وصول عوارضی) دستورالعملی را توسط موسسه ERTIC^۴ ابلاغ نمود تا جلو گسترش سامانه های وصول عوارض ناسازگار که می تواند مانعی برای دستیابی به اهداف حمل و نقل و عملکرد روان بازارهای داخلی باشد را بگیرد. هدف این دستورالعمل ارائه خدمات وصول عوارض (EETS^۵) آزادراهی در سراسر شبکه راه ها و ایستگاه های اخذ عوارض اروپا بصورت یکپارچه است بطوریکه استفاده از راه ها توسط یک دستگاه استاندارد میسر بوده و یک فرد تنها با یک بار ثبت نام در یک سرویس دهنده EETS بتواند در همه شبکه راههای اروپا تردد نماید و به راحتی عوارض مربوطه را بپردازد. البته هدف این دستورالعمل ایجاد مرکز EETS نبوده بلکه فراهم سازی بستری برای ایجاد آن بوده است. در سال ۲۰۰۹ نیز مصوبه ای توسط این اتحادیه منتشر شد که به تعریف و تشریح EETS در زوایای مختلف این امر در سطوح فرآیندی، قراردادی و قانونی پرداخته است و حقوق و تعهدات سرویس دهنده EETS و عوارضی ها و استفاده کنندگان EETS را بیان داشته است. در همین راستا ۹ شرکت اروپایی متخصص در زمینه پرداخت عوارض (صادر کنندگان تگ یا OBU) و سوخت در اروپا، موسسه غیرانتفاعی aetis^۶ را با هدف انجام امور سرویس دهنده پرداخت عوارض بین اپراتوری جهت تامین نیازهای ذینفعان در چارچوب تعیین شده اتحادیه اروپا تشکیل داده اند که شرکت Telepass ایتالیا نیز از اعضای این موسسه است.

روزبه افشاری، r-afshari@rmto.ir

^۲ Concessionary agreement

^۳ interoperability of Electronic Toll Collection

^۴ Intelligent transportation systems and services

^۵ European Electronic Toll Service

^۶ Association of Electronic Toll and Interoperable Services

ⁱ Road Pricing in EUROPE version 2.0, 2012, RDW in cooperation with EReg

ⁱⁱ ITALIAN POSITION ON ELECTRONIC TOLL COLLECTION INTEROPERABILITY: A PRAGMATIC APPROACH,2003, Dr. Ing. Piero Bergamini, Director of Advanced Services

ⁱⁱⁱ <https://www.tolltickets.com/country/italy/telepass.aspx?lang=en-GB&mnu=c>

- ITS World Congress, 2006, The Many Facets of ETC Interoperability.
- [http://www.aetis-europe.eu/](http://www.aetis-europe.eu)
- GUIDE FOR THE APPLICATION OF THE DIRECTIVE ON THE INTEROPERABILITY OF ELECTRONIC ROAD TOLL SYSTEMS
- Dr. Ing. Piero Bergamini, 2003,ITALIAN POSITION ON ELECTRONIC TOLL COLLECTION INTEROPERABILITY: A PRAGMATIC APPROACH
- <http://www.pedemontana.com/in-viaggio/nuovo-sistema-free-flow.html>
- European Commission, October 2015, Study on “State of the Art of Electronic Road Tolling”.
- <http://www.mit.gov.it/>
- <http://www.autostrade.it/en/la-nostra-rete>